

Ooperilauljate konkursil kuulis nii mõndagi

Reportaaž

Mart Niineste
muusikatoimetaja

Estonia ei otsi superstaare, vaid tulevase ooperilauljaid. Eile toimus teatrisaalis OPERAtsioon VOX-i lõpulaulmine.

„Pikad poisid teise ritta!” hõikab Neeme Kuningas ja kolmekümnepealine noortekobar hargneb laval kaheks reaks. „Lühikesed ka,” utsitab Kuningas ning konkursi patrooni Jassi Zahharovi kandev bariton hakkab loosisedelitega klaaspurgist lauljate järjekorda välja hõikama. „Ja žürii otsustab, kumma ettevalmistatud loo te laulate,” jagab Kuningas veel maid ja läheb saali auväärt žürii sekka istuma. Ega niisama uudistama tulnud helilooja Veljo Tormiski oma sümbolikaalukusega asja vist kergemaks tee.

Need kolmkümmend noort – pesamuna 15, vanimad 21 – pole siin edevusest. Neist igaühe kohta on öelnud muusikaõpetaja: „Temast võib asja saada. Muidugi mingi ja proovigu.” Säärase soovituseta kedagi mängu ei võetudki. Tegelikult oli neid siin algul sadakond, kõik lihtsalt ei jõudnud lõpusirgele. Mõne tunni pärast jääb neist järele kümnekond, kelle Estonia kuueks kuuks koolitada võtab. Ja mis saab edasi? „Loodame neile edasiõppimiseks stipendiume leida,” ütleb pressiesindaja Ülla Veerg. Jah, panused on

suured, kedagi neist noortest enneaegu kuulsaks ei kirjutata. See siin on akadeemiline maailm oma korrastatuses, mitte kommertskorralagedus.

Aga tase? Kui esimene noormees vaikselt lavale astub, end sama vaikselt tutvustab ja klaverimängu saateks õ-häälikutega vürtsitatud Valgre vaevu kuuldavale toob, jääb vaimustumiseks vajalikust vaksade viisi vajaka.

Kolmandast solistist alates läheb aina paremaks. Järjest rohkem esitatakse klassikalisi palu, järjest selgemaks ja kõlavamaks lähevad hääled, lavalt kostab itaalia ja vene keelt. On hääli, mille esituses kuulaks popmuusikat, kuid ka daamkohtus-hiirekesega võttes muljet avaldavaid neide. Üha sagedamini kõlab saalist aplaus.

Vaid vähemus neist noortest tuleb Otsa- või Elleri-nimisest muusikakoolist. See-ees

pälvib üks Elleri-kooli kutt oma kahe väljapakutud aariaga eos žürii heakskiidumõmina ja täpsustab enne teise jupi ettelaulmist: „Esimest või teist salmi?” Žürii hõikab vastu: „Teist!” Ta laulabki.

Siis tuleb lavale õige naljaven. „Mul on kaks lugu, ühel pole klaverisaadet ja teise kirjutasin ise!” Muidugi saab ta võimaluse omaloomingut esi-

Eristuvad kahed hääled: ühed kõlavad juba ooperlikult, teised veel mitte.

tada. Kui žürii liige Aivar Mäe on aidanud superstaarihakatisel klaveri paika nihutada, hakkab too laulma. Ega sealt just ülemäära midagi ei kosta. „Aitab!” hõigatakse kōhtunikepingilt. Noormees manges edasi. „Aitäh!” kõlab uus hüüe, klaverimäng läheb valjemaks. Järgmine Koit Toome peatub alles kolmandal katsel.

Edasine kulgeb stabiilsetes joones. Eristuvad kahed hääled: need, mis kõlavad juba veidi ooperlikult, ja need, mis veel mitte. Eristuvad repertuaarivalikud: levi-muusika poole pealt peamiselt Tõnis Mägi ja Raimond Valgre, kindlasti üht-teist muusikalide kullafondist, süvamuusikast peamiselt klassikalised laulud, midagi meiega, nagu Miina Härma või Mart Saare palad, ja siis need päris ooperiariad-katkendid. Viimane laulja lõpetab viimase noodi. Ja siis lahkub žürii saalist... ○

KONKURSS

OPERAtsioon VOX
ehk „Estonia otsib ooperistaare”

Edasisaajad: Brey Velberk, Edgar Tereping, Hanna Kivila, Helen Männik, Kadri Kuusk, Mariliis Einma, Rael Rent, Raiko Raalik, Rein Saar, Tambet Kikas

Žürii: Aivar Mäe, Neeme Kuningas, Jassi Zahharov, Mart Mikk, Jüri Alperden, Heli Veskus, Rene Soom, Triin Ella, Ellen Maiste, Tarmo Espere, Jüri Kruus

-1- Noor laulja Egert Aaviste Toomas Volli haardes **-2-** Žürii teeb tööd: Heli Veskus, Jüri Alperton, Triin Ella, Mart Mikk, Ellen Maiste. **-3-** Laulab Caroliina Neerot.

Fotod: Tiit Blaht

KOMMENTAAR

Üllatavalt palju tahtjaid

Neeme Kuningas
žürii esimees

Estonia ajaloos ei ole ooperilauljate otsimist nii suurelt kunagi ette võetud. Üllatas, et kandidaate nii palju tuli, see näitab, et on huvi laulja elukutse vastu. Kooli-

tusprogrammi osalema valitud on andekad noored, kuid pead ei tasu norgu lasta ka neil, kes täna edasi ei pääsenud – mõnega kohutume ehk paari aasta pärast. Nii mõnelgi aga soovitaks hoopis poplaulja elukutse peale mõelda, kõik eeldused on olemas.